

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Seguridade de Aplicacións	Código	614530104	
Titulación	Máster Universitario en Ciberseguridade			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Computación e Tecnoloxías da InformaciónComputaciónTecnoloxías da Información e as Comunicacions			
Coordinación	Bellas Permuy, Fernando	Correo electrónico	fernando.bellas@udc.es	
Profesorado	Bellas Permuy, Fernando Losada Perez, Jose	Correo electrónico	fernando.bellas@udc.es jose.losada@udc.es	
Web	moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Desenvolver aplicacións seguras non é unha tarefa trivial. Coñecer as vulnerabilidades que habitualmente sofren as aplicacións, os mecanismos de autenticación, autorización e control de acceso, así como a incorporación da seguridade ó ciclo de vida de desenrolo, é esencial para poder construír e manter aplicacións seguras con éxito. Nesta materia estúdanse de forma práctica todos estes aspectos, con especial énfase no desenvolvemento de aplicacións e servizos web.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	CE2 - Coñecer en profundidade as técnicas de ciberataque e ciberdefensa
A7	CE7 - Ter capacidade para realizar a auditoría de seguridade de sistemas e instalacións, o análisis de riscos derivados de debilidades de ciberseguridade e desenvolver o proceso de certificación de sistemas seguros
A13	CE13 - Ter capacidade de análisis, detección e eliminación de vulnerabilidades, e do malware susceptible de utilizalas, en sistemas e redes
A24	HD-04 - Prevenir, identificar y corregir las principales vulnerabilidades que sufren las aplicaciones, así como incorporar mecanismos de autenticación, autorización y control de acceso a las aplicaciones
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B7	CG2 - Resolución de problemas. Ter capacidade de resolver, cos coñecementos adquiridos, problemas específicos do ámbito técnico da seguridade da información, as redes e/ou os sistemas de comunicacións
B20	K-04 - Distinguir las principales vulnerabilidades que sufren las aplicaciones, así como los principales mecanismos de autenticación, autorización y control de acceso, con énfasis especial en aplicaciones web y servicios web
C4	CT4 - Valorar a importancia da seguridade da información no avance socioeconómico da sociedade
C8	C-03 - Trabajar como analista de malware, para proteger aplicaciones, así como analizar su seguridad en cualquier área de aplicación
C19	C-14 - Proyectar, modelar, calcular y diseñar soluciones técnicas y de gestión de seguridad de la información, las redes y/o los sistemas de comunicaciones en todos los ámbitos de aplicación, con criterios éticos de responsabilidad y deontología profesional

Resultados da aprendizaxe				
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título		
Coñecer as vulnerabilidades que habitualmente sofren as aplicacións (con especial énfase en aplicacións e servizos web) e os seus mecanismos de prevención.		AP2	BP2	CP4
		AP7	BP7	CP8
		AP13	BP20	CP19
		AP24		

Coñecer os mecanismos de autenticación, autorización e control de acceso en aplicacións e servizos.	AP2	BP2	CP4
	AP7	BP7	CP8
	AP13	BP20	CP19
	AP24		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Introducción.	1.1 Autenticación, autorización e control de acceso. 1.2 Aplicacións e servizos con estado. 1.3 Aplicacións e servizos sen estado. 1.4 Aplicacións Web tradicionais e SPA.
Tema 2. Vulnerabilidades e mecanismos de prevención en aplicacións e servizos.	2.1 Marcos de referencia. 2.2 Vulnerabilidades no tratamento dos datos de entrada. 2.3 Vulnerabilidades na autenticación. 2.4 Vulnerabilidades na xestión da sesión. 2.5 Exposición de información sensible. 2.6 Vulnerabilidades no control de acceso. 2.7 Configuración incorrecta. 2.8 Monitorización e log insuficiente. 2.9 Vulnerabilidades en librerías de terceiros.
Tema 3. Ciclos de desenvolvemento de software seguro.	3.1 Seguridade dende a fase de análise. 3.2 Revisións de código. 3.3 Ferramentas SAST e DAST.
Tema 4. Mecanismos de autenticación, autorización e control de acceso.	4.1 Introducción. 4.2 Autenticación e autorización. 4.2.1 Autenticación en HTTP. 4.2.2 JSON Web Token. 4.2.3 OAuth. 4.2.4 OpenID Connect. 4.2.5 Outros estándares. 4.3 Control de acceso. 4.3.1 Control de acceso baseado en roles (RBAC). 4.3.2 Control de acceso baseado en atributos (ABAC).

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A7 A13 A24 B2 B7 B20 C4 C8 C19	24	24	48
Prácticas a través de TIC	A2 A7 A13 A24 B2 B7 B20 C4 C8 C19	18	47	65
Proba de resposta múltiple	A2 A7 A13 A24 B2 B7 B20 C4 C8 C19	2	8	10
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Clases impartidas polo profesorado mediante a proxección de diapositivas. As clases teñen un enfoque totalmente práctico, explicando os conceptos teóricos mediante o uso de exemplos sinxelos e casos de estudo. As diapositivas están dispoñibles a través da plataforma de docencia da universidade.
Prácticas a través de TIC	Para experimentar cos conceptos estudados na materia, a/o estudante realizará dúas prácticas. A primeira estará centrada no análise de vulnerabilidades dunha aplicación web. A/O estudante partirá do código fonte dunha aplicación web e terá que detectar as vulnerabilidades, explotalas e corrixilas. A segunda práctica estará centrada nos mecanismos de autenticación, autorización e control de acceso. A/O estudante partirá do código fonte dunha aplicación, que consta dunha interface de usuario e un servizo, e terá que encargarse de implementar os aspectos de autenticación, autorización e control de acceso, seguindo distintas estratexias.
Proba de resposta múltiple	Realizarase un exame de tipo test, cuxo obxectivo é comprobar que a/o estudante asimilou os conceptos correctamente. O exame tipo test componse dun conxunto de preguntas con varias respostas posibles, das que só unha delas é correcta. As preguntas non contestadas non puntúan e as contestadas erroneamente puntúan negativamente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC	Titorías e consultas vía correo electrónico ou Teams para dúbidas específicas. Horarios de titorías: - Profesorado UDC: https://www.udc.es/gl/centros_departamentos_servizos/centros/titorias/?codigo=614. - Profesorado UVIGO: https://moovi.uvigo.gal/user/profile.php?id=11662. Presenza do profesor/a no laboratorio para axudar ó alumno/a no desenvolvemento da práctica.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Prácticas a través de TIC	A2 A7 A13 A24 B2 B7 B20 C4 C8 C19	A entrega das dúas prácticas é obrigatoria.	60
Proba de resposta múltiple	A2 A7 A13 A24 B2 B7 B20 C4 C8 C19	Realizarase un exame tipo test, cuxo obxectivo é comprobar que a/o estudante asimilou os conceptos correctamente.	40

Observacións avaliación

Para aprobar a materia é preciso obter: Un mínimo de 4 puntos (sobre 10) na avaliación de cada práctica. Un mínimo de 4 puntos (sobre 10) no exame tipo test. Un mínimo de 5 puntos (sobre 10) na nota final, que se calcula como: $0,40 * \text{práctica1} + 0,20 * \text{práctica2} + 0,40 * \text{exame}$. As notas das prácticas e a do exame tipo test consérvanse da primeira oportunidade á segunda oportunidade (extraordinaria en UVIGO).

Fontes de información

Bibliografía básica	Open Web Application Security Project (OWASP), https://www.owasp.org. Common Weakness Enumeration (CWE), https://cwe.mitre.org. Common Vulnerabilities and Exposures (CVE), https://cve.mitre.org. National Vulnerability Database (NVD), https://nvd.nist.gov. Common Attack Pattern Enumeration and Classification (CAPEC), https://capec.mitre.org. JSON Web Token (JWT), https://jwt.io. OAuth, https://oauth.net. OpenID Connect, http://openid.net/connect/. Open Web Application Security Project (OWASP), https://www.owasp.org. Common Weakness Enumeration (CWE), https://cwe.mitre.org. Common Vulnerabilities and Exposures (CVE), https://cve.mitre.org. National Vulnerability Database (NVD), https://nvd.nist.gov. Common Attack Pattern Enumeration and Classification (CAPEC), https://capec.mitre.org. JSON Web Token (JWT), https://jwt.io. OAuth, https://oauth.net. OpenID Connect, http://openid.net/connect/.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías